

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В. о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р. О.

“30” серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми перекладознавства

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Актуальні проблеми перекладознавства» (чеська) для студентів I курсу за спеціальністю 035 Філологія, напрям підготовки 035.038 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська», освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр». – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. – 9 с.

Розробники: **Сорока Ольга Богданівна**, к.ф.н., асистент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького, **Брилинська Надія Юріївна**, асистент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

_____ (підпис) (к.ф.н. Сорока О. Б.)
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2021 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол № 1 від 30.08.2021

“30” серпня 2021 року

Голова

_____ (підпис) (доц. Крохмальний Р. О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Актуальні проблеми перекладознавства” складається з двох рівноправних і взаємопов’язаних частин – теоретичної і практичної, кожна з яких має власну мету.

Мета першої складової зазначеної навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з теоретичними основами і проблемами письмового перекладу наукових текстів (НТ), технічних текстів (ТТ), суспільно-політичних текстів (СПТ) та публіцистики, а також у висвітленні системи термінів і понять, що їх використовують в науці про переклад та в перекладацькій практиці.

Мета другої – в залученні студентів до усвідомленої аналітичної та практичної роботи в зазначених галузях перекладознавства та перекладу.

Для досягнення мети навчальної дисципліни “Актуальні проблеми перекладознавства” в процесі її викладання необхідно вирішити такі *завдання*:

- 1) надати інформацію щодо комплексу наук, з яких складається перекладознавство;
- 2) навчити студентів чіткого розуміння проблем і правильного використання термінів і понять теорії письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики;
- 3) навчити студентів застосовувати правила перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики на практиці: в процесі перекладу текстів, запропонованих викладачем та обраних самостійно;
- 4) розвинути у студентів вміння самостійно спостерігати за реальним процесом перекладу, робити на основі цих спостережень висновки та узагальнення.

У результаті опанування дисципліною студент повинен:

знати:

- правила та особливості письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики;
- практичну та наукову проблематику письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики.

уміти:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й

організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Володіти на високому рівні чеською мовою для здійснення професійної діяльності.

ПРН 19. Володіти технікою письмового та усного перекладу з чеської мови на українську і з української мови на чеську, вміти працювати з текстами різних типів, тематики, стилів та жанрів.

ПРН 20. Уміти обирати оптимальні перекладацькі стратегії та рішення, організувати процес перекладу відповідно до типу, тематики, стилю та жанру тексту мовою оригіналу і способу його оформлення мовою перекладу.

- застосовувати правила та особливості перекладу різних НТ, ТТ, СПТ та публіцистики під час перекладацького процесу;
- обґрунтовувати свої перекладацькі стратегії та рішення;
- застосовувати набуті знання для власних спостережень за реальним процесом перекладу та самостійних висновків на основі цих спостережень;
- користуватися спеціальною літературою, необхідною для поповнення знань у галузі перекладознавства та навичок у галузі перекладу;

Програма навчальної дисципліни

II семестр

Змістовий модуль 1. Проблеми письмового перекладу НТ та ТТ. Основні види і форми письмового перекладу НТ та ТТ.

Тема 1. Проблеми повного письмового перекладу НТ, ТТ; загальні вимоги до повного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення.

Тема 2. Проблеми реферативного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення.

Тема 3. Проблеми анотаційного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення. Консультативний переклад та переклад за типом “експрес-інформація”.

Тема 4. Редагування текстів перекладів.

Змістовий модуль 2. Проблеми письмового перекладу СПТ та публіцистики.

Тема 5. Характеристика СПТ та публіцистики. Лексичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх перекладу.

Тема 6. Характеристика СПТ та публіцистики. Синтаксичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх передачі при перекладі.

Тема 7. Основні трансформації при перекладі СПТ та публіцистики: компресія та розширення тексту.

Тема 8. Проблеми перекладу газетних та журнальних заголовків.

3. Структура навчальної дисципліни II семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1.	19	2	4			13						
Тема 2.	18	2	4			12						
Тема 3.	18	2	4			12						
Тема 4.	18	2	4			12						
Змістовий модуль 2												
Тема 5.	18	2	4			12						
Тема 6.	18	2	4			12						
Тема 7.	18	2	4			12						
Тема 8.	19	2	4			13						
Усього годин	150	16	32			102						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення із запропонованим для перекладу НТ чеською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4
2	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	4
3	Ознайомлення із запропонованим для перекладу ТТ чеською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4
4	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	4
5	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення перекладу реферативного та анотаційного перекладів запропонованого студентам тексту з чеської мови українською мовою та навпаки.	4
6	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами СПТ чеською мовою, переклад незнайомої лексики.	4
7	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу СПТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	4
8	Аналіз перекладу українською мовою чеського НТ/ТТ/СПТ, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмінь.	4
	Разом	32

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення із запропонованим для перекладу НТ чеською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	13
2	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	13
3	Ознайомлення із запропонованим для перекладу ТТ чеською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	13
4	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	13
5	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення перекладу реферативного та анотаційного перекладів запропонованого студентам тексту з чеської мови українською мовою та навпаки.	13
6	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами СПТ чеською мовою, переклад незнайомої лексики.	11
7	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу СПТ з чеської мови українською мовою та навпаки.	13
8	Аналіз перекладу СПТ/публіцистики, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмінь.	13
	Разом	102

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: лекція, бесіда, розповідь, дискусія, демонстрація, ілюстрація, метод спостереження, метод аналізу, частково-пошуковий метод, порівняльний метод, інтерактивні методи, створення ситуацій зацікавленості. Під час практичних занять студенти аналізують власні переклади та переклади, здійснені одногрупниками, обговорюють їх перекладацькі стратегії та рішення; вправляються у перекладі з чеської мови українською та навпаки, обговорюють проблемні уривки, дискутують, приймають рішення щодо перекладу певних проблемних чи дискусійних уривків.

6. Методи контролю

Контроль успішності студентів включає поточний контроль за виконанням самостійної роботи та практичних завдань. Підсумкове оцінювання виконання самостійної роботи та інших видів роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

7. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
---	--	------

Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Іспи т50	100
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8		
4	7	7	7	7	7	7	4		

Критерії оцінювання успішності студентів: Критерії оцінювання успішності студентів: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступною системою: індивідуальні письмові завдання 18, усне опитування за темами практичних занять 2 бали; екзамен (опитування в усній формі, що стосується тем, висвітлених під час лекційних занять) – 50 балів.

8. Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
			Екзамен, диференційований залік		Залік
A	Відмінно	90 – 100	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	81 – 89	Добре	4	
C	Добре	71 – 80			
D	Задовільно	61 – 70			
E	Достатньо	51 – 60	Задовільно	3	Не зараховано
FX (F)	Незадовільно	0 – 50	Незадовільно	2	

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

- конспекту лекцій, викладеному у презентаціях;
- навчальних завдань для індивідуальної письмової роботи;
- наукових, технічних, суспільно-політичних текстів та публіцистики чеською та українською мовами;
- чесько-українські словники.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Актуальні питання перекладу: міжмовний і міжкультурний вимір. Колективна монографія. Ред. Алла Архангельська. Оломоуц : Університет ім. Ф. Палацького, 2014. – 218 с.
2. Андрієнко Л. О. Науково-технічний переклад : конспект лекцій і дидактичний матеріал для студентів лінгвістичних спеціальностей / Л. О. Андрієнко. – Черкаси : ЧДТУ, 2002. – 92 с.
3. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник

- для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
4. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ: Фірма «Інкос», 2002. 317 с.
  5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник Посібник. Київ: Юніверс, 2002. – 280 с.
  6. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. – 512 с.
  7. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / Укладач : Ребрій О. В. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 88 с.
  8. Korunets I.V. Theory and practice of translation. – Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2001. – 448 p.
  9. Pošta M. Technologie ve službách překladatele: CAR, strojový překlad, korpusy. Praha: Apostrof, 2017.10. Рум А. Globalization and the Politics of Translation Studies. – Translators Journal, 51, 4, 2006, 774-757.

Допоміжна:

11. Биданцева М. Г. Прагматичні проблеми перекладу суспільно-політичного тексту з англійської мови на українську. Збірник наукових праць з гуманітарних дисциплін «Славута». 2014. № 8. – С. 17–22.
12. Генев-Пухалева И. Терминологията на Европейския съюз в съпоставителен аспект (върху материал от правото на околната среда на български, гръцки полски и анаглийски език. – Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2015. – 236 с.
13. Зиборова, Г.М. Трудности перевода общественно-политического текста с английского на русский / Г.М. Зиборова. – М.: Росспэн, 2000. – 228 с.
14. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко. - Х. : Фоліо, 2003. - 559 с.
15. Крейчова Е. Славянският Вавилон (за интерференцията между славянските езици) / Е. Крейчова. – София: Парадигма, 2016. – 105 с.
16. Крейчова Е. Преводът и неговите предизвикателства. – София: Парадигма, 2020. – 164 с.
17. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи. – Львів: ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
18. Levý J. Úmění překladu. Panorama / Jiří Levý. – Praha: Apostrof, 2012. – 367.
19. Makarová V. Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava: STIMUL, 2004.
20. Pavlović N. Uvod u teorije prevođenja / Nataša Pavlović. – Zagreb : Leykam international. – 2015. – 351.
21. Translation in practice: a symposium / edited by Gill Paul. – 1st ed. Dalkey Archive Press, 2009. – 88p.
22. Ukrajinský jazyk a kultúra v umeleckom a odbornom preklade v stredoeurópskom priestore // Zborník príspevkov. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2020. 160 s.
23. Čeňková I. a kol. Teorie a didaktika tlumočení I. UK FF Praha: Desktop Publishing, 2001.
24. Čeňková, I. Úvod do teorie tlumočení, ČKTZJ Praha, 2008.

Словники:

25. Даниленко Л. І. Чесько-український словник. Сучасна ділова мова / Л. І. Даниленко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : 2000. - 166 с.
26. Крейчова Е., Сталянова Н., Сорока О. Кратък тематичен речник на българския, чешкия, полския и украинския език. – София: Парадигма, 2016. – 152 с.
27. Myronova H., Gazdošova O. Česko-ukrajinský právnický slovník. – Brno: Masarykova univerzita, 2009. 374 s.
28. Українсько-російсько-чеський тлумачний словник термінів нерухомості =

Ukrajinsko-rusko-český slovník realitní terminologie / Радана Мерзова (ред.) і кол. - Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. - 377 с.

Інформаційні ресурси

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі Internet джерела та комунікацію з носіями мови, яку вони вивчають.

1. Форум перекладачів у Львові <https://www.facebook.com/lvivtranslatorsforum/>
2. [JTP - Úvod \(jtpunion.org\)](http://jtpunion.org)